

Mercedes

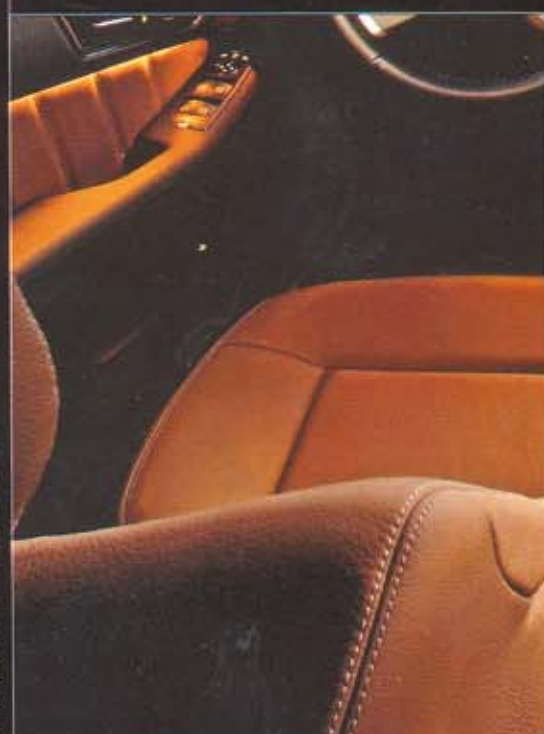
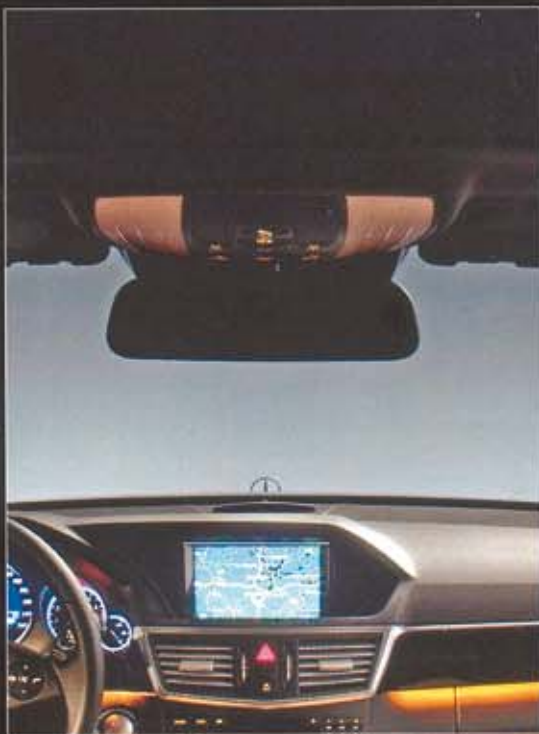
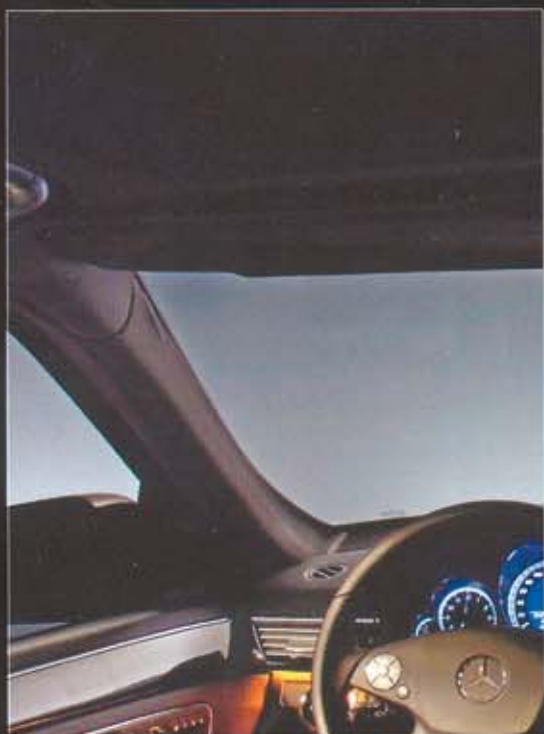
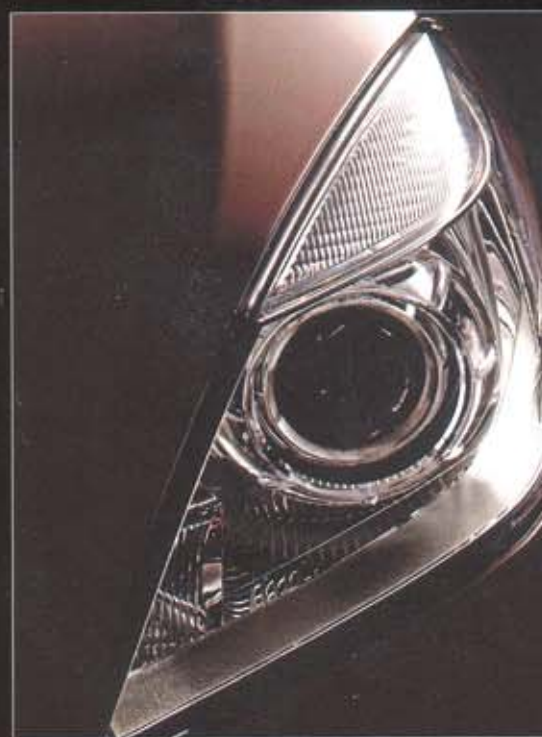
01•2009

Uusi E-sarja: Tiellä kuin kotonaan

Eero Aarnio: Pallo hallussa

S 400 BlueHybrid: Puhdasta voimaa

Barcelona: Nautintoja vauhdin pääkaupungissa

persoona

teksti *jussi palmén*

kuva *juuso oronkoski*

32

PALLO HALLUSSA

PALKITTU MUOTOILIJA EERO AARNIO
*haluaisi suunnitella kahden hengen
ekoauton.*

EERO AARNIO

- Vuonna 1932 Helsingissä syntynyt muotoilija ja sisustusarkkitehti.
- 60-luvun Pallotuoli oli Aarnion kansainvälinen läpimurto.
- Sai viime vuonna Suomessa Kaj Franck -muotoilupalkinnon ja Italiassa Kultainen harppi -tunnustuksen.

P

äivää. Oliko aamulla noustessa päässä valmis kuningasidea?

Oli. Odotan vain, että lähдете, niin pääsen piirtämään sen. Ei mitään kiirettä.

Mitä on mielessä?

Suunnittelen kirkasvalolamppua. Sellaisesta on hankalaa tehdä hyvännäköinen. Pyörittelin problematiikkaa monelta suunnalta, ja nukutun yön jälkeen idea näyttikin ihan kirkkaalta. Kauhean simppeleksi meni – ja hyvännäköiseksi.

Onko tämä normaali työskentelytapasi?

Teen aina kolmiulotteisen kuvan päässäni valmiiksi. Itse piirtämisessä ei kauaa nokka tuhise. En piirrä utopiaa. Kuvan pohjalta tuotteen pitää olla toteutettavissa. Joku toimittaja kysyi kerran, mitä tietokonetta käytän. Näytin hänelle lyijykynää. Sähköinen kynänteroitin on suurin tekninen apuvälineeni. Tyttäreni lähettää niitä minulle Amerikasta.

Miten hyvin tunnet tuotteidesi valmistusprosessin?

Minun täytyy tietää, miten se tuote tehdään. Joskus etsin valmistajat itse netistä. Ennen oli vain puhelinluettelo, mutta silläkin selvittiin hyvin. Pieni osa tuotteistani tehdään Italiassa ja kaikki muu Suomessa.

Onko töitäsi koskaan kopioitu?

Ihan mahdollisesti – erityisesti Kiinassa. Jopa suomalaiset ostavat niitä. Se on oman pesän likaamista, koska tuotteeni työllistävät täällä aikamoisen ketjun ihmisiä – tietokonesuunnittelijoita, valmistajia, pakkaajia ja tavarantoimittajia. Ne joilla on varaa ostavat originaalin, eivät mitään ranta-Rolexia. Eihän se ole samaa laatuakaan. Koen, ettei kopiointi ole työtäni haitannut. Ainakin pidän positiivisen mielen yllä.

Tunnetut tuolisi Pallo, Pastilli ja Kupla lanseerattiin 1960-luvulla. Tiesitkö jo silloin synnyttäneesi klassikoita?

Tähän sopii tarina pojasta, joka kirjoitti ylioppilaskirjoituksissa aineen Runebergistä. Kaveri aloitti: "Kun Runeberg syntyi, koko Suomi riemuitsi." Se aine oli siinä. Mistä helkarista sitä voi piirtäessä tietää, että tästä tulee klassikko? Ei sitä voi päättää. Mutta joskus tulee sellainen fiilis, että tämä tulee menestymään. Esimerkiksi Tuplakupla-lampusta minulla oli niin vahva visio, että tilasin itse muotit Milanosta. Ja nythän niitä menee kaupaksi.

Huonekalujasi on käytetty muun muassa scifi-elokuvien lavasteissa. Onko futuristisuus ollut harkittua?

Ei. Teen spontaanisti ja tunteella. Piirsin Pallotuolin vuonna 1963. Joskus 70-luvun alussa sanottiin, että Aarnio tekee avaruusajan designia, koska ensimmäinen Sputnik oli pallo ja Gagarin meni avaruuteen pallossa. Ei näillä ollut mitään tekemistä töideni kanssa. Olen lähtenyt liikkeelle materiaalin omista laeista. Pallo on ehdottomasti vahvin muoto, kun tehdään huonekaluja muovista.

Onko tekniikan kehittyminen helpottanut työtäsi vuosien saatossa?

En tiedä. Kyllä entisaikojen isännätkin osasivat hyvän reenin tehdä. Mutta materiaalien ja mahdollisuuksien määrä on kasvanut. En olisi voinut tehdä Pallotuolia 30-luvulla puusta. Siihen tarvitaan lasikuitua. Eikä lamppua pystynyt aikaisemmin laittamaan suljettuun tilaan. Rotaatiovalu ja lämpöä kehittämättömät energialamput avasivat aivan mahtavan muotokielen.

Koetko tekeväsi designia vai käyttötavaraa?

Ne eivät ole eri asioita. Hyvä käyttötuote on hyvää designia, esimerkiksi vetoketju, tulitikku tai pyörä. Ihmiset ajattelevat, että designin täytyy olla jotain suurta ja ihmeellistä. Ajatellaan esimerkiksi autoa. Vaikka se olisi päältä kuinka kaunis tahansa, se ei ole hyvää designia, jos se ei toimi. Kauniin korin tekeminen on vain stailausta, joka on kaukana designista.

Voisitko lähteä mukaan automuotoiluun?

Minähän lähtisin heti, mutta autoja ei tehdä Suomessa. Haluaisin suunnitella aurinkoenergialla ladatuilla akuilla toimivan kahden hengen city carin, jolla voisi ajaa 200 kilometriä päivässä. Parkkeeraus onnistuisi poikittain, ja auto olisi niin hyvännäköinen, että omistajat jättäisivät jo tyyliystistä isomman rohjonsa kotiin. Tällä olisi menekkiä.

Miten arvioisit suomalaisen muotoilun nykytilaa?

Älä minulta kysy. Tässä on freelancerilla ihan tarpeeksi hommaa omien töiden kanssa. Koitan porskutella pinnalla. En sillä tavalla seuraa tai kommentoi, mitä muut tekevät. Oma vauhtini kiihtyy koko ajan, ja tykkään siitä. Uudet asiat ruokkivat jo seuraavia. Tiedätkö mitään puhallusvalusta? Tein sillä kastelukannusarjan ja henkarin. Seuraavaksi tulee huonekaluja.

Ovatko eläkepäivät muita varten?

Mitä tarkoittaa freelancerin eläke? Ei mitään. Tämä on kivaa hommaa. Olen kyllä nähnyt eläkkeelle lähtijöitä, joilta palkka loppuu ja ystäväpiiri kaikkoo sen eläkkeen myötä. He istuvat kotona aika yksinäisinä. Ei sellainen tunnu hyvältä.

Mitä seuraavaksi, Eero Aarnio?

No se kirkasvalolamppu tulee vielä tänä iltana (nauraa).

//////////mm